

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

MD85PRO01

Programación da materia de coro

curso 2020/2021

Modelo. Programación. MD85PRO01. 01/09/2017. 1

Profesora: Aida López Carrera

Índice

1.	Introdución.....	3
1.	Metodoloxía.....	6
2.	Atención á diversidade.....	8
3.	Temas transversais.....	10
	3.1 Educación en valores.....	10
	3.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s).....	11
4.	Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	12
5.	Secuenciación do curso.....	12
	5.1 Cursos de 1º a 6º de grao profesional.....	13
6.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica.....	22
7.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento.....	23
8.	ANEXOS.....	24
	8.1 Probas de acceso 2º, 3º, 4º, 5º e 6º de grao profesional.....	24
	8.2 Criterios para a obtención dos premios fin de grao.....	25
	8.3 Recursos didácticos.....	25

1. **Introdución**

Xustificación

Durante todo o proceso educativo dos estudos musicais, a aprendizaxe dun instrumento realizarase, looxicamente dentro dun marco de certa individualidade. Por iso resulta necesaria, á vez que estimulante, a presenza no currículo de disciplinas que trascendan este componente unipersoal da práctica musical e introduzan un elemento colectivo que permita desenvolver capacidades de relación social, necesarias para afondar noutros aspectos da interpretación musical. Devanditos aspectos, á vez, constituirán unha axuda indiscutible para o desenvolvemento do propio instrumentista como músico.

Esta materia busca dar a oportunidade de desenvolver certas destrezas da interpretación musical en grandes formacións, superiores en número ás formacións de Música de Cámara e Conxunto, aos intérpretes de instrumentos que tradicionalmente non se inclúen no repertorio composto para orquestra ou banda (guitarra, piano ou canto).

Se ben o alumnado de Coro non emprega o propio instrumento nesta práctica colectiva, desenvolve non obstante a súa voz como instrumento, o que redunda na súa práctica individual coma parte dun grupo e a contribución á afinación e empaste da textura polifónica. Ademais, coma no caso do alumnado que si cursa a materia de Orquestra, esta práctica colectiva reforza, complementa e consolida os contidos de Música de cámara e Conxunto, materias estas, que sí forman parte do currículo de todas as especialidades.

• **Marco Legal**

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- Instrucións do 31 de xullo de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2020-2021. ORDE do 29 de setembro de 2015

pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.

- Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.
- ORDE do 29 de setembro de 2015 pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- DECRETO 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- CIRCULAR 15/2011 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- ORDE do 4 de agosto de 2011 pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.
- DECRETO 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.

- ORDE do 28 de xullo de 2008, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- ORDE do 8 de febreiro de 2008, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- DECRETO 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- CIRCULAR 9/2007 da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

- **Características do centro**

A cidade de Santiago de Compostela, na que se sitúa este conservatorio conta na actualidade no seu ámbito musical con unha Orquestra Sinfónica profesional, a Real Filarmonía de Galicia, con un nivel moi alto e unha programación estable coa súa sé no Auditorio de Galicia, unha sala de concertos que atrae actuacións de gran calidade ao longo do ano e que fai que a cidade conte con unha programación musical estable. Conta tamén con unha Banda de Música Profesional, A Banda de Música Municipal de Santiago de Compostela, e outras agrupacións non profesionais como o Orfeón Terra Nosa, a Orquestra da USC, etc.

O Conservatorio Profesional de Música de Santiago de Compostela atópase situado ao norte da cidade e foi construído no ano 2004. É polo tanto un edificio de nova creación, arquitectonicamente moi vistoso, e con moita luz pero moi reducido para a demanda

existente neste momento. Depende organicamente da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia e nel impártense as materias de grao elemental e profesional que están reguladas nos Decretos 198/2007 e 203/2007 polos que se establece a ordenación dos respectivos graos das ensinanzas de réxime especial de música.

A suspensión no pasado curso académico 2019/2020 das clases presenciais derivada do Estado de Alarma decretado polo Goberno de España para afrontar a situación de emerxencia sanitaria provocada polo Covid-19, fixo que o desenvolvemento do terceiro trimestre tivese lugar nun marco de flexibilidade respecto aos obxectivos e aos contidos previstos na programación didáctica. Seguindo as Instrucións do 27 de abril de 2020 da Dirección Xeral de Educación, incorpóranse na programación do presente curso medidas que garantan a consecución dos obxectivos e contidos que a situación excepcional do curso 2019-2020 dificultou.

- **Características do alumnado**

O conservatorio conta cunha media de 500 alumnos/as. Nel conviven alumnos de características socioculturais e socioeconómicas moi distintas, temos por un lado o alumnado maioritariamente da cidade e do contorno mais próximo con un nivel sociocultural e económico moi variado que buscan no conservatorio unha formación musical complementaria aos seus estudos xerais. Por outro lado temos alumnado dun contorno mais afastado, procedente de escolas de música de lugares como Arca, Valga, Silleda, Vedra, Teo, Rianxo, etc., con unhas inquedanzas distintas e moitas veces con un interese por completar os estudos profesionais e seguir cos estudos superiores de música, e nalgúns casos con un esforzo moito maior en canto a desprazamento. Aínda existe unha variable mais, Santiago de Compostela conta con un campus universitario que atrae alumnado procedente de outros conservatorios de Galicia que queren compatibilizar os seus estudos universitarios coa finalización dos estudos profesionais de música no Centro.

Todo isto da lugar a unha grande heteroxeneidade no alumnado en canto a dedicación, constancia no estudo, grao de implicación, etc., aspectos a ter en conta na organización do centro e na elaboración das programacións didácticas.

- **Outros aspectos da aplicación práctica desta programación**

Para a impartición desta materia distribuirase ao alumnado nun o máis grupos vocais (coros) ao comezo do curso, sempre en función das posibilidades do centro en canto a dispoñibilidade de profesorado, espazos e existencia de repertorio adecuado para cada grupo, buscando o maior aproveitamento pedagóxico para os alumnos e alumnas. De xeito habitual no CMUS Profesional de Santiago a Materia de Coro estase a impartir nun único conxunto coral.

O profesor titular da materia será en todo caso o director titular de cada unha das agrupacións. Isto non quere dicir que non poidan participar nas agrupacións outros profesores coma profesores asistentes ou que outros directores (tanto profesores do centro coma externos ao mesmo) asuman de maneira puntual, baixo a supervisión do profesor titular da mesma e coa aprobación do equipo directivo, a dirección de algunha das agrupacións, sempre que exista unha xustificación extrictamente académica e na procura dunha formación máis completa e de maior calidade.

Actividade semipresencial: No caso que a agrupación sexa moi numerosa e por cuestións de espazo non se poida impartir coa totalidade do alumnado, o profesorado propondrá a división dos grupos e establecerá quendas de asistencia presencial as clases.

Actividade non presencial: cando por motivos de seguridade non se puidese asistir presencialmente as clases o seguimento do alumnado realizaráse polos medios telemáticos que o profesorado considere máis adecuados a esta materia.

1. Metodoloxía

A materia de Coro presenta a particularidade de estar dirixida a grupos vocais formados por alumnado de varias especialidades instrumentais e de cursos diferentes do Grao Profesional, por tanto con diferentes características, estados evolutivos e niveis instrumentais. Isto

débese ter en conta á hora de establecer unha metodoloxía válida e axeitada para cada conxunto.

- Os principios metodolóxicos xerais da materia son:
 - Principios de **actividade e participación**: daremos ao alumnado un papel activo no seu aprendizaxe (investigación, descubrimento guiado, resolución de problemas...), o dos seus compañeiros (ensinanza mutua, traballo en grupos cooperativos, por cordas...) e a avaliación dos mesmos (autoavaliación e coavaliación). Trataremos de facer partícipes da sesión a todo o alumnado en todo momento, para iso evitaremos as actividades eliminatorias e con largas esperas.
 - Principios de **motivación e autoestima**: no comezo e final das sesións procuraremos realizar una explicación ou reflexión de carácter motivante, que leve aos alumnos/as a una situación que facilite a súa maior implicación no proceso de ensino – aprendizaxe. Reforzaremos positivamente as actitudes e execucións correctas, orientaremos as non o sexan mediante distintos mecanismos de feedback nas que poidan apreciar a súa mellora, desenvolvendo así a súa autoestima.
 - Principios de **aprendizaxes significativos**: de acordo ca concepción constructivista do aprendizaxe partiremos dos coñecementos previos sobre os contidos da materia (avaliación inicial) e as relacións entre eles e os de outras materias (intradisciplinares), tendoos en conta á hora de trazar un camiño (temporalización) e unhas estratexias apropiadas co fin de acadar os obxectivos previstos.
 - Principios de **globalización**: o tratamento dos contidos obxecto do aprendizaxe estruturase de forma interrelacionada dentro de cada curso (contidos abordados por bloques) e entre os diferentes cursos (tratamiento en espiral dos contidos, profundizando no seu desenvolvemento respecto aos

cursos precedentes respectando así a evolución do alumno/a e o seu aprendizaxe).

- Principios de **personalización e atención á diversidade**: para o deseño desta PD tívose en conta a heteroxeneidade de cada agrupación – clase. Nesta mesma línea, adaptárase a actuación docente en función dos diferentes ritmos de traballo e aprendizaxe (traballo por grupos de nivel, actividades de reforzo desenvolvidas en paralelo á sesión tipo, actividades de ampliación, uso de estratexias analíticas...).
- Principios de **interacción**: fomentarase a interacción positiva entre todos os participantes do proceso de aprendizaxe: alumno – alumno (traballo en grupo, ensinanza mutua, coevaluación...), alumno – profesor (debate, descubrimento guiado, análise de resultados, reflexións, reforzos...) e procuraremos a implicación das familias no proceso educativo (acción tutorial)

2. Atención á diversidade

Debemos considerar a atención á diversidade como aquelas actuacións, medidas ou programas destinados a dar una resposta adecuada a aquel alumnado con necesidades específicas de apoio educativo para o logro dos obxectivos previstos.

Enfocaremos a atención á diversidade partindo dende o análise da heteroxeneidade do grupo, no que atoparemos diferenzas individuais en canto a intereses, motivacións, ritmos de aprendizaxe, coñecementos previos... Debido a isto cobra especial importancia a **avaliación inicial** que realizaremos ao inicio do curso, tratando de coñecer as características individuais de cada alumno/a, tendo en conta os informes individuais do curso anterior coa finalidade de detectar as carencias e necesidades particulares do alumnado e identificar o máis prematuramente posible as medidas de atención precisas; Igualmente destacable é a coordinación dentro do departamento entre os profesores que imparten esta mesma materia, e cos titores/as de cada un dos alumnos/as.

No caso de non detectar necesidades específicas de apoio educativo dentro do grupo as **medidas de atención á diversidade non significativas** serán as seguintes:

- Medidas de carácter xeral:

Selección o repertorio atendendo a criterios sociocéntricos (necesidades, intereses, motivacións, posibilidades...).

Establecemento de tarefas de reforzo e ampliación prestando atención aos diferentes ritmos de aprendizaxe do grupo.

- Medidas personalizadas:

Alumnado coa materia pendente do curso anterior: maior atención a posibles necesidades do alumno/a e contacto permanente co titor/a co fin de establecer unha estratexia conxunta no caso de atoparse dificultades.

Exentos da práctica instrumental de forma temporal (enfermidade, lesión ou outras causas debidamente xustificadas): no caso de alumnos/as que por causa prolongada non poidan participar nun porcentaxe superior al 50% das sesións, deberán realizar un exame final cas mesmas características que o indicado para o alumnado que perdera o dereito á avaliación continua. Aqueles que polo motivo que fora non poidan participar puntualmente en algunha das sesións, deberán facerse cargo de coñecer o traballado na clase e, na medida do posible, realizalo na casa, procurando así evitar un prexuízo no ritmo de traballo das seguintes sesións para o grupo e para el mesmo.

Se se detectaran necesidades específicas de apoio educativo dentro do grupo as **medidas de atención a diversidade significativas** reflectiránse nunha adaptación curricular personalizada tendo en conta a opinión dos membros do departamento ao que a materia está abscrito e que poderá seguir diferentes estratexias coma:

Variación da metodoloxía.

Adaptación do material didáctico (repertorio).

Proposta de actividades complementarias e de apoio e cunha dificultade acorde a cada alumno/a.

Maior flexibilidade en canto ao ritmo de traballo.

3. Temas transversais

3.1 Educación en valores

O tratamento de contidos transversais é imprescindible para a formación integral dos alumnos e alumnas. Representan uns elementos educativos básicos que deben incorporarse nas diferentes áreas co fin de conseguir unha plena integración do alumnado na sociedade. Son contidos de ensinanza esencialmente actitudinais que responden a problemas e realidades directamente relacionados coa vida cotiá de actualidade no ámbito social e que pola súa trascendencia demandan un tratamento educativo.

- **Educación en valores**

A Educación Musical, debido ao seu carácter aberto e participativo, é unha área privilexiada para a incorporación dos temas transversais. En concreto na materia de Orquestra faremos especial fincapé, entre outros, aos seguintes:

- Educación para a igualdade de oportunidades entre ámbolos sexos
- Educación para a saúde
- Educación para o ocio
- Educación ambiental
- Educación para a paz
- Educación do consumidor

Ademais, ao longo do curso o Centro organiza periodicamente actividades nas que todos estes aspectos están moi presentes, falamos de actuacións, intercambios con outros conservatorios, conferencias, cursiños, e, principalmente, de concertos solidarios en favor de diferentes institucións comprometidas coa nosa sociedade.

Concienciar ao alumnado do respecto ás medidas hixiénico-sanitarias recomendadas polas autoridades para evitar a propagación e o contaxio do Covid-19 no noso centro.

3.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s)

Nesta materia, dado o carácter principalmente auditivo, e en algún caso visual, de moitos dos contidos plantexados, o uso das TIC´s pode complementar, e mesmo facilitar en boa medida o proceso de ensinanza – aprendizaxe.

Amais da utilización da pizarra electrónica, no caso de dispoñer dela, é probable que en moitas ocasións se recorra a materiais audiovisuais, tanto videos coma audios, para complementar a modo de exemplos prácticos o tratado en cada unha das sesións de clase.

Así mesmo, se se estima convinte, achegaráselle ao alumnado material en formato electrónico (textos, gráficos, etc.) que poida axudar á comprensión de calquera dos contidos ou poida complementalos, poderáselle recomendar á escoita de grabacións polos medios dos que se dispoña (spotify, youtube...) e tamén poderáselle facer uso dunha aula virtual da materia, a criterio do profesor.

Non se permitirá a grabación en video e/ou audio ou a toma de fotografías nas sesións de clase se non é co permiso explícito do profesor e dos alumnos e alumnas implicados, e sempre e cando sexa por motivos estritamente pedagóxicos.

O profesorado pode facer uso do formato dixital para rexistrar as anotacións das sesións de clase nos cadernos de aula do alumnado mediante un ordenador ou tableta.

Na organización e coordinación de concertos e actividades, utilizarase o sistema de mensaxería das aplicacións móbiles para que a comunicación das instrucións sexa máis inmediata.

Non se permitirá o uso do móbil nin a grabación en vídeo e/ou audio ou a toma de fotografías nas sesións de clase se non é co permiso explícito do profesor e dos alumnos e alumnas implicados, e sempre e cando sexa por motivos estritamente pedagóxicos.

Na actual situación de minimización da actividade presencial do alumnado no centro derivada das medidas adoptadas en relación á prevención do contaxio e propagación, o profesorado poderá reforzar os avances do alumnado a través de intercambio e visionado de grabacións de vídeo, a través de vídeo chamadas e inclusive de audicións individuais ou colectivas por medios telemáticos.

4. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Fomentárase a asistencia dos alumnos e alumnas a concertos, cursos, clases de reforzo, conferencias, etc. que xurdan tanto dentro coma fora do centro, sobre todo das relacionadas ou que poidan ser de interese para a materia.

Así mesmo intentarase, na medida do posible, participar nas actividades organizadas polo Departamento de Conxunto, no que se adscribe a Materia de Orquestra, ou mesmo polo Centro, que poidan ser de proveito para o alumnado, ou de promoción da materia ou das ensinanzas ofertadas no centro, a través de concertos públicos, audicións, etc.

En calquera caso as actividades complementarias e extraescolares que organice o Centro, ou nas que participe activamente, relacionadas ou non con esta materia, serán definidas ao comezo de cada curso dentro do Programa de Actividades Culturais e de Promoción das Ensinanzas.

Neste curso todas estas actividades se adaptarán ás instrucións das autoridades e ás directrices que o centro estableza en relación á situación do Covid19.

5. Secuenciación do curso

Tanto os obxectivos coma os contidos e os criterios de avaliación e de cualificación que se enumeran a continuación son comúns a todos os cursos (de 1º GP ata 6º GP) nos que se imparte esta materia, o que si cambia, obviamente, é o grao de logro esixido para cada un deles en función do curso ao que se apliquen.

5.1 Cursos de 1º a 6º de grao profesional

5.1.1 Obxectivos

1. Dominar o propio instrumento (voz) de acordo coas esixencias do repertorio e en función do curso.
2. Utilizar o oído interno como base de afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
3. Controlar de xeito consciente o mecanismo respiratorio e a emisión vocal para enriquecer as posibilidades tímbricas e proporcionarlles á voz capacidade de resistencia.
4. Decatarse da importancia de escoitar ao conxunto e de integrarse nel para contribuir á unidade sonora.
5. Recoñecer os procesos harmónicos e formais a través do repertorio vocal.
6. Cofecer e saber reaccionar correctamente aos xestos propios da dirección coral e as súas indicacións en canto a tempo, dinámica, agónica, fraseo, articulación, etc.
7. Ler a primeira vista cun nivel que permita a montaxe fluída das obras.

8. Asistir con puntualidade a cada una das sesión de clase e amosar una actitude positiva ante a materia así coma interese pola adquisición de novos coñecementos.
9. Ser consciente da importancia que teñen as normas e regras internas que rexen a actividade musical en calquera agrupación asumindoas coma propias: manter a atención de forma continua, valorar positivamente o traballo colectivo e dos compañeiros, manter unha actitude correcta e educada durante as explicacións e/ou interpretación dos compañeiros, etc.
10. Adquirir uns hábitos de estudo correctos que permitan un aproveitamento efectivo do traballo realizado en cada una das sesión de clase.
11. Participar en todas as actividades e actuacións públicas nas que participe a agrupación, salvo ausencia motivada que debe xustificarse debidamente, coma fin lóxico do traballo realizado e da actividade musical de calqueira intérprete.
12. Coñecer a través da práctica coral tanto a música da nosa tradición occidental coma a doutras culturas, facendo así patente a importancia que esta ten na formación musical integral e de calidade.

5.1.2 Contidos

1. Respiración, entoación, articulación e resoancia como elementos básicos da emisión vocal.
2. Vocalizacións, entoacións de acorde e cadencias para desenvolver o oído harmónico e a afinación.
3. Práctica da memoria como elemento reitor da interpretación.
4. Desenvolvemento da audición interna como elemento de control de afinación, da calidade vocal e da cor sonora do conxunto.
5. Entoación de intervalos consoantes e disonantes en diferentes graos de complexidade para afianzar a afinación.
6. Práctica da lectura á vista.

7. Análise e interpretación de repertorio de estilo polifónico e contrapuntístico a catro e máis voces mixtas con o sen acompañamento instrumental.
8. Adquisición progresiva da seguridade persoal no exercicio do canto coral.
9. Valoración do silencio como marco da interpretación.
10. Interpretación dos textos que favorezan o desenvolvemento da articulación, a velocidade e a precisión rítmica.
11. Análise e interpretación de obras de repertorio coral de diferentes épocas e estilos, así como doutros xéneros e outros ámbitos culturais.

5.1.3 Avaliación

A avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso. Utilizaranse pois procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

Dita avaliación será en todo caso **obxectiva**, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, **transparente**, xa que se aplicarán os criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e **acesible**, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza – aprendizaxe.

Criterios de avaliación

- ✓ Demostrar un coñecemento e dominio suficiente da técnica da voz propia no repertorio traballado dentro da materia.

- ✓ Amosar sensibilidade auditiva na afinación e reflexos para a súa corrección tanto individual coma na interpretación en grupo en cada unha das obras traballadas ao longo do curso.
- ✓ Interpretar con corrección rítmica e de lectura tódalas obras traballadas individual e colectivamente segundo as indicacións do director/a.
- ✓ Amosar sensibilidade auditiva en relación á sonoridade, timbre e dinámica propia así coma o empaste dentro do grupo e corrección dos planos sonoros conforme ao indicado polo director/a.
- ✓ Interpretar con corrección en canto ao fraseo individual coma colectivamente segundo o indicado polo director/a no repertorio traballado.
- ✓ Reaccionar correctamente aos xestos do director/a e as súas indicacións en canto a tempo, dinámica, agónica, fraseo, articulación, carácter, etc.
- ✓ Respetar en todo momento as normas básicas referentes á asistencia, puntualidade e actitude ante a materia.
- ✓ Coñecer e asumir como propias as normas e prácticas habituais dentro das agrupacións instrumentais (atención continua, valoración positiva do traballo colectivo e dos compañeiros, actitude correcta e educada en cada una das sesión de clase – ensaio e nas actuacións públicas...)
- ✓ Amosar no traballo do repertorio uns hábitos de estudo correctos e apropiados.
- ✓ Participar en todas as actividades e actuacións públicas nas que participe a agrupación, salvo ausencia motivada e xustificada debidamente.

Mínimos esixibles

1º TRIMESTRE

- ✓ Ler a primeira vista con certa fluidez seguindo as indicacións do director/a.
- ✓ Participación no traballo técnico seccional das obras programadas para o trimestre.
- ✓ Participar nos concertos, audicións e actividades públicas propostas para o trimestre.

2º TRIMESTRE

- ✓ Traballo sobre a homoxeneidade da afinación e articulación do grupo nos ensaios seccionais.
- ✓ Ler con fluidez atendendo ás indicacions do director/a.
- ✓ Participar nos concertos, audiciones e actividades públicas propostas para o trimestre.

3º TRIMESTRE

- ✓ Interpretar con certa corrección técnica e estilística, amais dun equilibrio sonoro axeitado, seguindo as indicación do director/a, o programa establecido polo profesor/a para o curso.
- ✓ Demostrar un dominio técnico na parte individual e unha boa integración na interpretación en grupo, do repertorio programado para o curso.
- ✓ Participar nos concertos, audiciones e actividades públicas programadas para o curso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados. O Profesor/a valerase das seguintes ferramentas para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguemento de cada unha das sesións de clase.
- Seguemento do grao de estudo do repertorio na casa.
- Grao de participación e actitude en cada concerto e/ou audición.
- Probas puntuais de nivel, individuais ou en grupo, de calquer fragmento do repertorio a petición do profesor, se fose necesario.

Dada a importancia que a observación directa por parte do profesor ten nas ferramentas e procedementos de avaliación, o **profesor/a levará conta destes aspectos por escrito nun rexistro/diario de clase** do que será responsable el mesmo co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.

Criteria de cualificación

- 1 **20%** da cualificación: respecto ás normas básicas de actitude e participación a cada unha das sesións de clase, e/ou concertos e actividades complementarias: asistencia; puntualidade; actitude correcta ante a materia. Coñecemento das obras, dos seus compositores, dos períodos artísticos nos que foron compostas, contribución disto ao establecemento duns criterios estéticos e estilísticos apropiados e influencia nas interpretacións do conxunto.
- 2 **40%** da cualificación: calidade na interpretación individual das obras do repertorio programado: técnica instrumental; afinación, sonoridade e dinámica; repentización e lectura, corrección rítmica, articulación e fraseo; e hábitos axeitados de estudo na casa.
- 3 **40%** da cualificación: calidade na interpretación colectiva das obras do repertorio programado: afinación, empaste sonoro e dinámico; repentización e lectura, corrección rítmica, articulación e fraseo; coñecemento e dominio das indicacións de dirección necesarias para actuar como responsable da agrupación nos momentos que así o requiran.

Criteria para a concesión de ampliación de matrícula

O procedemento para a solicitude e resolución de ampliación de matrícula pódese consultar nas N.O.F do Centro (dispoñibles na páxina web).

-Criterios para a ampliación de matrícula:

Para a concesión da ampliación de matrícula, o profesor da asignatura realizará unha proba de interpretación dun repertorio na que o alumnado deberán demostrar un dominio sobre todos os contidos mínimos esixibles do curso correspondente para poder aprobar a materia. A proba terá dúas partes, unha individual e outra dentro dunha agrupación.

-Criterios de cualificación para a ampliación de matrícula:

1. Proba de carácter escrito ou oral no que se demostre o coñecemento da obra, do compositor e do período artístico no que foi composta e contribución ao aspecto artístico musical da interpretación. O resultado desta parte terá un peso do **20%** sobre a nota final da proba.

2. Interpretación individual de fragmentos das obras traballadas ao longo do curso, da parte correspondente, a elección do profesor.

Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: técnica instrumental; afinación, sonoridade e dinámica; repentización e lectura, corrección rítmica, articulación e fraseo. Esta parte terá un peso do **40%** sobre a nota final da proba.

3. Interpretación dentro da agrupación de fragmentos das obras traballadas ao longo do curso, a elección do profesor(*).

Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: afinación, empaste sonoro e dinámico; repentización e lectura, corrección rítmica, articulación e fraseo; e reacción as indicacións do director/a o dos compañeiros da agrupación. O peso desta parte na nota final da proba será do **40%**.

A proba valorarase de 1 a 10 no que a partir de 5 a cualificación é positiva

5.1.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

- Avaliación de materias pendentes

O alumnado que teña pendente de aprobar a materia do curso anterior ó que estea matriculado terá dereito de asistir ás clases da materia pendente. A avaliación será continua e cos mesmos parámetros e características que a avaliación ordinaria (punto 6.3 desta programación).

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar a algún alumno/a de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas, deberá convocalo para unha única proba (que poderá ter varias partes), de carácter escrita, oral ou instrumental, en función da materia, na semana de exames previa ás sesións de avaliación. Nese caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba cunha semana de antelación, alomenos.

Considerase que un alumno/a non pode ser avaliado segundo os procedementos ordinarios da avaliación continua cando non asiste ao 50% das sesións de clase do trimestre, como mínimo.

A proba consistirá no seguinte:

1. **Proba de carácter escrito ou oral** no que se demostre o coñecemento das obras traballadas ao longo do curso, dos seus compositores e dos períodos artísticos nos que foron compostas e contribución ao aspecto artístico musical da interpretación.

2. **Interpretación individual** da parte correspondente ao seu instrumento ou voz, das obras programadas para o curso, completas ou fragmentos das mesmas, segundo estime oportuno o profesor/a.
3. **Interpretación dentro da agrupación** da parte correspondente ao seu instrumento ou voz do repertorio programado para o curso, obras completas ou fragmentos das mesmas segundo estime oportuno o profesor/a.

NOTA: O profesorado que avalía poderá decidir eliminar algunha das partes da proba que considere que non necesita avaliar nese momento.

Os criterios de cualificación de dita proba serán os seguintes:

1. **Proba de carácter escrito ou oral:** Esta parte puntuarase cun 20% sobre a nota final da proba. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte serán que demostre o coñecemento da obra, do compositor e do período artístico no que foi composta e contribución ao aspecto artístico musical da interpretación.
2. **Interpretación individual:** Esta parte puntuarase cun 40% sobre a nota final da proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: técnica instrumental; afinación, sonoridade e dinámica; corrección rítmica, articulación e fraseo; e criterio estético e estilístico.
3. **Interpretación dentro da agrupación:** Esta parte puntuarase cun 40% sobre a nota final da proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: afinación, empaste sonoro e dinámico; repentización e lectura, corrección rítmica, articulación e fraseo; e reacción as indicacións do director/a.

Probas extraordinarias de setembro

O alumnado que non supere a materia no mes de xuño disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma que terá lugar durante a primeira

semana do mes de setembro. Nela deberán demostrar o dominio sobre todos os contidos mínimos esixibles do curso correspondente para poder aprobar a materia.

A proba consistirá en:

1. **Proba de carácter escrito ou oral** no que se demostre o coñecemento das obras traballadas ao longo do curso, dos seus compositores e dos períodos artísticos nos que foron compostas e contribución ao aspecto artístico musical da interpretación._

O valor desta proba será dun **20%** sobre a nota final.

2. **Proba de lectura a primeira vista** dun fragmento o varios fragmentos das obras adecuadas ao nivel técnico do alumno/a.

O valor desta proba será dun **30%** sobre a nota final.

3. **Proba de Interpretación individual** na que se interpretará a parte individual correspondente dun repertorio de coro que irá en función do curso e será o seguinte:

- 1º e 2º Curso do Grao Profesional: 3 obras a tres ou catro voces sinxelas, homofónicas e de harmonía tonal, de nivel acorde ao curso.
- 3º Curso do Grao Profesional: 4 obras a tres ou catro voces sinxelas, homofónicas e de harmonía tonal, de nivel acorde ao curso.
- 4º Curso do Grao Profesional: 2 obras a tres ou catro voces sinxelas, homofónicas e de harmonía tonal, de nivel acorde ao curso; e máis 2 obras a catro voces de dificultade media e de distintos períodos históricos e/ou estilísticos, homofónicas ou de contrapunto sinxelo, de harmonía tonal e forma sinxela, de nivel acorde ao curso.
- 5º Curso do Grao Profesional: 4 obras a catro voces, de dificultade media e de distintos períodos históricos e/ou estilísticos, homofónicas ou de contrapunto sinxelo, de harmonía tonal e forma sinxela, de nivel acorde ao curso.
- 6º Curso do Grao Profesional: 5 obras a catro voces, de dificultade media e de distintos períodos históricos e/ou estilísticos, homofónicas ou de

contrapunto sinxelo, de harmonía tonal e forma sinxela, de nivel acorde ao curso.

Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: afinación, empaste sonoro e dinámico; repentización e lectura, corrección rítmica, articulación e fraseo; e reacción ás indicacións do director/a.

O valor desta proba será dun **50%** sobre a nota final.

PROCEDEMENTOS DE ADAPTACIÓN PARA A DOCENCIA NON PRESENCIAL

Nos casos nos que a actividade presencial non sexa posible debido á situación actual en xeral ou debido a enfermidade ou confinamento do alumnado por covid-19, o profesorado realizará un seguimento telemático preferentemente a través das ferramentas institucionais tales como aulas virtuais, Webex, Falemos, etc.. O profesorado poderá poñer tarefas ao alumnado que reforcen os contidos e permitan a avaliación continua da materia. Estas tarefas poden variar entre sesións de videoconferencias, grabacións individuais, propostas de xogos telemáticos, audicions comentadas, ou traballos escritos que reforcen os contidos e axuden ao coñecemento das pezas e obras propostas para o curso.

Os obxetivos a traballar nestes casos serían os numeros 1, 2, 3, 5, 7, 8, e 10

Os Contidos a traballar nestes casos serían os números 1, 2, 3, 7, 10 e 11

Os Criterios de cualificación serán os seguintes:

1. **Traballo de carácter escrito ou oral** no que se demostre interese polo coñecemento da obra, do compositor, do período artístico no que foi composta e tamén os aspectos artísticos musicais da interpretación.

O valor desta proba será dun **30%** sobre a nota final.

- Traballo de Interpretación individual** que consistirá na interpretación da parte individual correspondente das pezas ou obras propostas. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: técnica instrumental; afinación, sonoridade e dinámica; repentización e lectura, corrección rítmica, articulación e fraseo.

O valor desta proba será dun **70%** sobre a nota final.

5.1.5 Recursos didácticos

Ver anexos (punto 9.2 desta programación didáctica).

6. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estes aspectos, así coma calquer outra idea ou proposta de mellora será incluída na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento de Conxunto para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

- **Obxectivos:** adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro

- Contidos: validez na súa elección con respecto aos obxectivos plantexados e adecuación ao nivel do alumnado
- Actividades: atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe
- Criterios metodolóxicos: adecuación e coherencia dos mesmos
- Os medios e recursos: avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- A avaliación: idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos; entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos; e correlación entre os criterios de avaliación, os mínimos exigibles e os criterios de cualificación.
- Alumnado: relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

7. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

A Materia de Coro está abscrita ao Departamento de Conxunto, polo que os profesores que imparten a materia participaran na avaliación deste departamento.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados. Na memoria final do Departamento de Conxunto farase constar todos os aspectos ou acordos relevantes a este respecto, e a ter en conta de cara ao curso seguinte.

Neste proceso tamén se terá en conta a análise das enquisas de satisfacción do alumnado, así coma posibles aportacións que surxiran nas reunións da Comisión de Coordinación Pedagóxica, ou do resto do profesorado do centro.

Amais, nas reunións do departamento trataranse outros aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento ou o centro para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.

8. ANEXOS

8.1 Probas de acceso 2º, 3º, 4º, 5º e 6º de grao profesional

A proba consistirá na interpretación total ou parcial, a criterio do tribunal, e de modo individual das obras e/ou fragmentos indicados previamente.

No momento da matrícula á proba de acceso, o aspirante deberá solicitar no centro o repertorio a preparar para esta proba. Dito repertorio será seleccionado polo profesorado da materia cada xuño.

Contidos

Os contidos serán os mesmos que os indicados nesta programación correspondentes ao curso inmediatamente anterior ao que se pretende acceder.

Criterios de avaliación e cualificación

Os criterios de avaliación serán os mesmos que os indicados nesta programación correspondentes ao curso inmediatamente anterior ao que se pretende acceder.

O único criterio de cualificación será o seguinte:

- Interpretación individual de obras, ou fragmentos das mesmas, de entre as previamente sinaladas, na súa parte correspondente, a escoller polo tribunal.

Os aspectos a ter en conta na cualificación desta proba seran os seguintes: técnica vocal; afinación, sonoridade e dinámica; repentización e lectura, corrección rítmica, articulación e fraseo. Esta parte terá un peso do **100%** sobre a nota final da proba.

8.2 Criterios para a obtención dos premios fin de grao

Segundo a *Orde do 10 de marzo de 2009, polo que se regula o procedemento para a obtención de matrícula de honor e premio de fin de grao para as ensinanzas de música e danza*, o premio fin de grao concederáse ao alumnado que cumpra os dous seguintes requisitos:

- Rematar os estudos profesionais de música cunha cualificación media de 8, polo menos, no último curso.
- Superar a proba anual correspondente ao final do curso, que deberá ser de carácter práctico e será valorada por un tribunal constituído para tal fin.

Os criterios valorativos para a obtención do premio fin de grao establecidos pola Comisión de Coordinación Pedagóxica do centro son comúns para todas as especialidades, pódense consultar no centro ou na súa páxina web.

8.3 Recursos didácticos

- GROBA, M: O voso galo comadre
- PEREIRO, P.: Baila nena
- PEREIRO, P.: Meu neniño é pequeniño.
- GROBA, R.: Canto de berce.
- CHUECA Y VALVERDE: La Gran Vía
- ASENJO BARBIERI: El barberillo de Lavapiés

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

CMUS Profesional de Santiago
Rúa Monte dos Postes s/n Santiago de Compostela CP
15703Coruña (A)
Tfno. 981519845, Fax 981519845
cmus.santiago@edu.xunta.es

- VIVALDI, A.: Gloria RV589
- FAURÉ , G.: Requiem op 48
- SAINT-SAENS, C.: Oratorio de Noel
- MENDELSSOHN, F.: Deines Kinds Gebet erhöre.
- KODALY, Z.: Stabat Mater.
- ANÓNIMO: Yo me soy la morenica.

UNIÓN EUROPEA
Fondo Social Europeo
O FSE inviste no teu futuro